

POSTANOWIENIE

15 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

na posiedzeniu niejawnym 15 stycznia 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa Bank spółki akcyjnej w W.

przeciwko P.B.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej P.B.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z 14 listopada 2022 r., I ACa 968/21,

- 1. odrzuca skargą kasacyjną;**
- 2. odstępuje od obciążenia skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego;**
- 3. oddala wniosek pełnomocnika skarżącego o przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 listopada 2022 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi, na skutek apelacji pozwanego P.B., w punkcie I zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi wydany w sprawie z powództwa Bank S.A. w W. o zapłatę w ten sposób, że: a) zasądzoną w punkcie 1a) kwotę obniżył z kwoty 95 585, 10 zł do kwoty 62 095, 68 zł; b) w punkcie 1 b) nie obciążył pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz powódki. Sąd Apelacyjny orzekł ponadto o kosztach postępowania apelacyjnego (punkt II), kosztach należnych pełnomocnikowi pozwanego tytułem pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu w postępowaniu apelacyjnym (punkt III) i odstąpił od obciążenia pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego na rzecz powódki.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył w całości skargą kasacyjną pozwany, wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz zmianę wyroku Sądu Okręgowego przez oddalenie powództwa w całości. Wartość przedmiotu zaskarżenia wyrażono kwotą 62 095, 68 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W części, w jakiej pozwany objął zakresem zaskarżenia rozstrzygnięcie zawarte w punkcie I wyroku Sądu Apelacyjnego, skarga kasacyjna była niedopuszczalna z uwagi na brak interesu w zaskarżeniu. Jeżeli sąd drugiej instancji zmienia zaskarżony apelacją wyrok i orzeka co do istoty sprawy, to znaczy, że uwzględnia apelację (*arg. ex art. 386 § 1 k.p.c.*). W punkcie I wyroku Sąd Apelacyjny uwzględnił zatem częściowo apelację pozwanego przez zmianę zaskarżonego wyroku i obniżenie kwoty zasądzonej na rzecz powódki. Rozstrzygnięcie to było zgodne z kierunkiem apelacji i korzystne dla pozwanego, toteż pozwany nie ma interesu, aby je kwestionować w postępowaniu kasacyjnym, skoro Sąd Apelacyjny – obniżając kwotę zasądzoną na rzecz powódki z kwoty 95 585, 10 zł do kwoty 62 095, 68 zł – orzekł w tej części zgodnie z wnioskiem

apelacji (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego – zasada prawna – z dnia 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, OSNC 2014, nr 11, poz. 108).

W pozostałej części należało zważyć, że jeżeli w apelacji zaskarżono wyrok sądu pierwszej instancji w całości, domagając się jego zmiany i oddalenia powództwa, to sąd drugiej instancji, zmieniając częściowo wyrok sądu pierwszej instancji na skutek częściowego uwzględnienia apelacji, musi jednocześnie rozstrzygnąć w sentencji wyroku o żądaniu apelacji w pozostałej części, do której nie odnosi się zmiana wyroku sądu pierwszej instancji (art. 325 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.). *In casu*, uwzględniając apelację pozwanego przez obniżenie kwoty zasądzonej przez Sąd Okręgowy, Sąd Apelacyjny nie podjął decyzji procesowej co do pozostałej części żądania apelacji, a zatem co do żądania zmiany wyroku Sądu Okręgowego przez oddalenie powództwa co do jego dalszej części.

Zgodnie z art. 351 k.p.c. wyrok niepełny, niezawierający całościowego rozstrzygnięcia o dochodzonym roszczeniu, może być uzupełniony na wniosek strony, złożony w terminie dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku. O tym, czy rozstrzygnięcie ma pełny charakter, decyduje zakres zgłoszonych w sprawie żądań, przy czym w postępowaniu apelacyjnym ocena ta musi być dokonywana z uwzględnieniem żądań podniesionych w apelacji. Treści brakującego rozstrzygnięcia nie można natomiast domniemywać na podstawie wykładni sformułowań użytych w sentencji lub na podstawie uzasadnienia wyroku.

Skarga kasacyjna pozwanego, w zakresie, w jakim wyrażała wartość przedmiotu zaskarżenia kwotą 62 095, 68 zł, kierowała się w istocie przeciwko oddaleniu apelacji pozwanego w zakresie przenoszącym kwotę, o którą Sąd Apelacyjny – w uwzględnieniu apelacji – obniżył kwotę zasądzoną przez Sąd Okręgowy. Rozstrzygnięcia tego Sąd Apelacyjny nie zawarł jednak w sentencji wyroku. Należało tym samym odwołać się do utrwalonego stanowiska, zgodnie z którym skargę kasacyjną należało uznać za skierowaną przeciwko nieistnjącemu orzeczeniu, co czyniło ją niedopuszczalną (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2017 r., II CZ 94/17, a także – odpowiednio – postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2017 r., V CZ 30/17 i powołane tam dalsze orzecznictwo).

W konkluzji należało stwierdzić, że skarga kasacyjna, jako niedopuszczalna, podlegała odrzuceniu.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁶ § 3 i art. 102 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Wniosek pełnomocnika skarżącego o przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym oddalono, albowiem wniesienie niedopuszczalnej skargi kasacyjnej z racji braku *gravamen* lub braku substratu zaskarżenia nie może być uważane za pomoc prawną (por. odpowiednio postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 31 października 2018 r., V CSK 208/18 i z dnia 12 czerwca 2020 r., I CSK 799/19).

Paweł Grzegorzcyk

(K.G.)

[SOP]